

ЛІМФОСТАЗ НИЖНІХ КІНЦІВОК У РЕЗУЛЬТАТІ ЛІКУВАННЯ РАКУ**Соломія КОПИТКО, Ольга БАС***Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Вступ. Вторинний лімфостаз є одним з основних ускладнень після лікування раку [1]. До пошкодження лімфатичної системи призводять операції, променеве лікування, хіміотерапія, під час чого видаляють або пошкоджують лімфатичні вузли, судини [2]. У пацієнтів із вторинним лімфостазом є ризики виникнення інфекцій та шкірних захворювань, а саме бешихи, гіперкератозу та папіломатозу [1]. Окрім проблем із симптомами та функціональним аспектом, які виникають на верхній та нижній кінцівці, лімфостаз призводить до психологічних порушень.

Мета – з'ясувати частоту виникнення лімфостазу нижніх кінцівок після лікування раку.

Методи: аналіз та узагальнення наукової та методологічної літератури на науково обґрунтованих базах даних: PubMed, National Center for Biotechnology Information (NCBI), Cochrane Library, Web of science.

Результати. Операції у разі захворювання на рак є частим лікуванням онкогінекологічних захворювань, і частка виникнення лімфостазу через 1 рік після операції становить 23,1%; через 3 роки – 32,8% та 47,7% – через 10 років [3]. Виснажливе лікування може стати причиною виникнення функціональних порушень, 50% пацієнтів стають неповносправними [1].

Лімфостаз – це поширений, пожиттєвий, хронічний та виснажливий наслідок після лікування онкологічного захворювання. Пацієнти з ускладненням (лімфостазом) вказують на зниження якості життя та погіршення функції через два роки після лікування [4]. Стверджено, що застосування променевої терапії збільшує важкість низки ускладнень, а саме оніміння, біль, що також сприяє функціональному дефіциту [5].

Обговорення / висновки. У літературних джерелах вказано, що лімфостаз – прихована пандемія, яка ще недостатньо визнана та досліджена. Лімфостаз – це виснажливе та важке ускладнення після лікування раку, тому, окрім фізичних симптомів, додаються психологічні порушення. Лімфостаз є хронічним станом, який неможливо вилікувати, але можна коректувати його за допомогою фізичної терапії.

Ключові слова: лімфостаз, нижні кінцівки, рак.

Список використаних джерел

1. Incidence and Severity of Lymphoedema following Limb Salvage of Extremity Soft Tissue Sarcoma / Daniel Friedmann, Jay S. Wunder, Peter Ferguson [et al.] // Sarcoma. – 2011. – P. 1–6.
2. Stout N. L. Lymphoedema management: An international intersect between developed and developing countries. Similarities, differences and challenges / Nicole L Stout, Pierre Brantus, Christine Moffatt // Global Public Health. – 2012. – Vol. 7(2). – P. 107–123.
3. Risk factors and a prediction model for lower limb lymphedema following lymphadenectomy in gynecologic cancer: A hospital-based retrospective cohort study / Kenji Kuroda, Yasuhiro Yamamoto, Manami Yanagisawa [et al.] // BMC Womens Health. – 2017. – Vol. 17(1). – P. 50.
4. Risk Factors for Lymphedema after Thigh Sarcoma Resection and Reconstruction / Peter Wu, Sarah M. Elswick, Arya Arkhavan [et al.] // Plastic and reconstructive surgery. Global open. – 2020. – Vol. 8(7). – P. 2912.
5. Lymphedema after complete axillary node dissection for melanoma: Assessment using a new, objective definition / Starritt E. C., Joseph D., McKinnon J. G. [et al.] // Annals of surgery. – 2004. – Vol. 240(5). – P. 866–874.